

ČO MÔŽETE UROBIŤ PRE LESY

LESOOCHRANÁRSKA ŠKOLA
2009

CHRÁŇTE LESY

Vyhľadajte, navštívte a monitorujte chránené lesy vo svojom okolí. Všímajte si ich stav a značenie hraníc prírodných rezervácií. Ak budete mať podozrenie na akékoľvek poškodzovanie lesov, výruby, ničenie pôdy prejazdom vozidiel, zabíjanie zvierat alebo objavíte nezreteľne označené hranice prírodných rezervácií, oznámte to príslušnej správe chráneného územia a dajte to na vedomie aj LZ VLK. Prírodné rezervácie v najvyššom, piatom stupni ochrany by totiž mali byť bez akýchkoľvek zásahov. Tieto miesta môžete monitorovať počas celého roka.

Všímajte si však aj zásahy v bežných hospodárskych lesoch a výruby porastov okolo potokov a riek v okolí vašich obcí a miest. Ak sa vám to zdá neprimerané, oznámte to LZ VLK a poradíme vám, ako ďalej postupovať.

PODPORTE ZÁCHRANU PRIRODZENÝCH LESOV

Záchranu prirodzených lesov môžete podporiť v rámci akcie LZ VLK *Kúp si svoj strom*. Symbolickou kúpou stromu za 50 Eur pomôžete rozširovať Súkromnú prírodnú rezerváciu Vlčia v Čergovskom pohorí. Jej súčasná rozloha je 21 hektárov a na jej rozšírenie už VLK postupne prikúpil ďalších 16 hektárov lesa, a to aj vďaka príspevkom zo škôl v minulých rokoch. V tejto rezervácii sa nechráni žiadna vybraná rastlina alebo živočích, ale celý les so všetkými jeho malými i veľkými obyvateľmi a predovšetkým sa tam chránia prírodné procesy, ktoré tam prebiehajú. Svoje stromy vo Vlčej majú už mnohé osobnosti zo Slovenska, ale i z ďalších 17 krajín. Vlni po koncerte populárneho Desmodu, ktorý skupina zahrála víťaznej Lesoochránárskej škole 2008 – Základnej škole na Sibírskej ulici v Prešove, kúpil Kuly tri stromy pre svoju rodinku a po jednom strome si kúpili ďalší dvaja členovia skupiny.

Každý vlastník stromu získava list symbolického vlastníka, samolepku a podakovanie. Informácie o tom, ako postupovať, získate na www.wolf.sk alebo napíšte na dasa@wolf.sk.

POZNÁVAJTE LESY

Pozvite si na prednášku lektorov z radov mimovládnych organizácií, štátnej ochrany prírody alebo lesníkov. Učte sa, aký význam majú prírodné rezervácie a iné chránené územia. Ak máte možnosti, vyberte sa s lektormi na exkurziu do lesa vo vašom okolí. Ako sa vraví, raz vidieť je lepšie, ako stokrát počuť alebo len o tom čítať. Z týchto vychádzok v lesoch môžete následne pripraviť prezentácie pre svojich mladších spolužiakov, urobiť výstavy fotografií alebo zorganizovať premietanie tematických filmov. K dispozícii na zapožičanie máme nový film *Znovuzrodenie lesa*. Viac sa o ňom dozviete na www.irisfilm.sk. Školy, ktoré ešte nevideli fotografickú výstavu LZ VLK *Po nás potopa*, približujúcu les ako zložitý a nenahraditeľný prírodný systém a DVD

Nenahraditeľnou súčasťou zdravých lesov sú i odumierajúce či odumreté stromy. Foto: Jozef Fiala

Svoj strom má i fínska fotografka Sanni Seppo (vľavo), ktorú jej darovali členovia LZ VLK a osobne si ho vo Vlčej aj vybrala. Foto: Juraj Lukáč

Značenie hraníc novej Prírodnej rezervácie Bisce dobrovoľníkmi LZ VLK po jej slávnostnom vyhlásení. Foto: Jozef Fiala

Divoké Karpaty o tajomstvách, premenách, problémoch a víziách záchrany Karpát na slovensko-poľskej hranici, si ich tiež môžu objednať u Viliama Bartuša na valo@wolf.sk alebo na 0911 779020.

INFORMUJTE O LESOCH

Prípravte tematické školské nástenky alebo relácie v školskom rozhlase o lesoch, problémoch a o potrebe ich ochrany. Informujte aj širokú verejnosť v obciach na obecných nástenkách alebo v obecnom rozhlase. Zorganizujte seminár alebo prednášku pre mladších spolužiakov. Potrebné informácie získate na vychádzkach, z tlače, na internetových stránkach, z letákov ochrannárskych organizácií. Môžeme vám poskytnúť letáky o chránených územiach, prirodzených lesoch, ale aj o lykožrútoch a o tom, že tzv. „kalamity“ sú prirodzenou súčasťou vývoja lesov. Obráťte sa na Máriu Hudákovú na maria@wolf.sk, 0911 779060 alebo nám napíšte list. Informácie o lesoch, dravcoch a pesticídoch tiež nájdete na www.wolf.sk a o lesoch a lykožrútoch napr. na www.ticha.sk, www.wilderness.sk, www.wiezik.blog.sme.sk.

POMÔŽTE S INFOSTÁNKAMI NA ZÁCHRANU PRIRODZENÝCH LESOV

V apríli, mesiaci lesov, LZ VLK organizuje informačné stánky v centre týchto miest: Bratislava, Šaľa, Nitra, Prievidza, Trenčín, Martin, Žilina, Banská Bystrica, Lučenec, Liptovský Mikuláš, Poprad, Kežmarok, Prešov, Košice, Bardejov, Stropkov, Humenné, Vranov nad Topľou, Trebišov, Michalovce, Snina. Členovia a aktivisti VLKa tak informujú verejnosť o celoslovenských a lokálnych problémoch lesov, ponúkajú možnosti, ako lesoch pomôcť a zároveň prispieť na záchranu konkrétnych prirodzených lesov. LZ VLK privíta dobrovoľníkov zo stredných škôl i vyšších ročníkov základných škôl, ktorí by na stánkoch pomohli. Ak máte záujem, kontaktujte Viliama Bartuša na valo@wolf.sk alebo na 0911 779020. Súčasťou infostánkov je aj pokračovanie petičnej akcie *Stromy, o ktoré sa nemusíme báť*, ktorú môžete podporiť svojím podpisom alebo pomôcť so získaním podpisov. Petičné hárky nájdete na www.wolf.sk. Vyplnené ich pošlite na adresu napísanú na petícii, a to najneskôr do 17. apríla 2009.

NAVŠTÍVTE VÝSTAVY O LESOCH, HĽADAJTE PAMÄTNÉ STROMY

Zistite si, či sa vo vašom okolí neorganizujú výstavy o lesoch, stromoch alebo iné tematicky blízke prírodopisné výstavy.

Školy v Michalovciach a v okolí (po školách v Banskej Bystrici od roku 2008) majú jedinečnú možnosť navštíviť nádhernú výstavu fotografií so sprievodným textom *Stromy a ľudia* v Zemlínskom múzeu od 26. marca do 7. mája. Výstava fínskych fotografií hovorí o krásnom vzťahu starých i súčasných Fínov k lesoch a stromom a o ich kultúrnej hodnote, na ktorú sa úplne zabúda. Pokúste sa zistiť, či aj vy nemáte vo svojich obciach a blízkom okolí pamätne stromy alebo miesta v lesoch, ktoré vaši predkovia uctievali ako nedotknuteľné.

Vlani žiaci zo ZŠ na Sibírskej ulici informovali o lesoch aj širokú verejnosť v centre Prešova v rámci akcie mesta, Bambiariády. Archív LZ VLK

Súčasťou výstavy *Stromy a ľudia* je aj šiator v tvare svätohája – uctievaného miesta v lesoch, kde sa nesmela ulomiť ani vetvička. Výstava už navštívila Prešov, Banskú Bystricu, Opavu, Cheb a Liptovský Mikuláš. Foto: Jan Pohribný

Aj veľký Kuly sa úplne strácal medzi žiakmi počas autogramiády po koncerte Desmodu na ZŠ na Sibírskej ulici v Prešove v minulom roku. Foto: Ondrej Baláz